

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

(ВЛАСНИК МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА)

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РАСПИСИ

Свима полицијским властима.

Приметио сам, да у последње време поједине полицијске власти врло мало воде старање, да се прописи уредбе о механама и кафанама тачно и у свему примењују.

У земљи има доста локала, у којима се обављају механске или кафанске радње, ма да сопственици истих немеју месно механско или кафанско право. Има тако исто локала, који имају одобрења, да се могу употребити за кафане, али се у њима обавља и механска радња, те се тиме појединци несавесно материјално подижу на штету државе, која је за задобијање ових права прописала нарочите таксе. Негде су сопственици кафана после одобрења дозидали уз ове по неколико соба за смештање путника и то кришом без знања надлежних. Овакви локали на све пре личе само не на механе уређене по варошима, тим пре што у њима не влада примерна чистоћа.

Даље има доста локала, који стоје затворени више од године дана, па се противно пропису § 24. механске уредбе понова отварају без новог одобрења, ма да је месно право код њих угашено. Има их и таквих који се претварају у трговачке радње, радионице или за други циљ, док се то њиховим сопственицима рентира, а кад то престане, омет се отварају као кафане.

Иначе чистоћа по овима по собама, храни и пићу врло је јадна,

те и због тога кривица пада на полицијску власт, која се не користи прописом § 9. механске уредбе.

Противно пропису §§ 17. и 22. механске уредбе и 14. додатка истој има локала у којима се обавља рад без личног механског — кафанског права. Има их и таквих, где на туђе име раде док они на чије је име радња, занимају се другим послом. Бива и то, да су лична права добијали људи са пуно порока, осуђивани и неморална владања.

Од колике је све ово штете по друштво, државу у погледу здравственом и криминалном не треба помињати.

Саопштавајући предње нашао сам за потребно, да полицијским властима обратим пажњу, да своје органе упуте на поштовање и правилно примењивање свију прописа, који о устојству кафана и механа код нас постоје, како се исти не би изигравали.

№ 2022.

27. фебруара 1913. год.

у Београду.

Министар Унутрашњих Дела,

Стој. М. Протић. с. р.

* * *

Свима полицијским властима.

Министарство Народне Привреде упутило је Министарству Унутрашњих дела акт Т. № 2466 од 31. маја ове године следеће садржине:

„Према чл. 159. ставу првом зак. о радњама полицијске власти надлежне су за изрицање казни за бесправно обављање радњи уопште, па и еснаф. занат. радњи, а у смислу чл. 154. тач. 1. истога закона.

Према чл. 2. став 4. зак. о радњама, изузетне су од надлежности овога закона све оне занатске радње у којима поједина лица свој занат обављају без припомоћи трећих страних лица — ученика и помоћника — сама или само уз припомоћ чланова фамилије. Према томе јасно је, да свуда где постоји такав случај те радње не спадају под закон о радњама, ту не важи ни одредба члана 154. тач. под 1. зак. о радњама, јер је у тим случајевима искључена у опште могућност казнимог бесправног рада, кад закон таква места не сматра као радње у смислу зак. о радњама.

Противу те законске одредбе стално греше скоро сви полицијски органи. Они скоро ни у једној прилици не испитују, под каквим се околностима обавља један занат, већ стално сам факт обављања занатске радње, без икаквих даљих обзира, сматрају као довољан за решење питања, да ли у појединим приликама постоји случај бесправне радње који се казни по чл. 154. тач. 1. зак. о радњама, и забрањују рад свима тим малим радњама и занатлијама, ако нису прибавили одобрење Занатске Коморе, или нису протоколисали фирму и пришли Занатлијском Еснафу, па чак кажњавају и земљоделце, који се у слободним часовима баве у таквом обиму каквим занатом.

Пошто је то погрешно схватање врло честа појава, услед чега се Министарство тако рећи свакодневно у све јачој мери претрпавља једним излишним послом, тумачећи ове незаконске одредбе, а поводом много-

бројних жалби поднетих судовима на потпуно неоправдане пресуде полицијских власти, ове природе, то је Министарству овоме част умолити Министарство Унутрашњих Дела да изволи свима полицијским властима у земљи, а у границама докле се простире важност закона о радњама, издати потребна упутства у предњем правцу, како би пре доношења одлуке увек предходно оценили: да ли дотична занатска радња подпада под закон о радњама или не?⁴

Извештавајући о предњем све полицијске власти, препоручујем им, да у смислу изложеног акта Министарства Народне Привреде поступају.

П. № 5724.

4. јуна 1913. год.
у Београду.

Министар Унутрашњих Дела,
Стој. М. Протић. с. р.

* * *

Свима окружним начелствима.

Господин Министар Народне Привреде упутио ми је 5. т. м. акт ШБр. 5259, који гласи:

„Поједине окр. шумске управе из унутрашности извештавају ме, да се врло често дешавају случајеви да писари — депозитари отпутују службеним послом у срез и тада нико од чиновника неће да прима новац од појединих сељана који код среских власти уплаћују таксу по закону о шумама за сечу горе из држ. шума, за пашу стоке, итд., а често и сами депозитари нагоне та лица да проведу по цео дан чекајући „на ред“, па опет не свршив посао одлазе кућама, те су принуђени врло често — нарочито они из удаљенијих крајева — да потребну им гору краду, стоку пуштају самовласно на пашу, или ступају у споразум с појединим несавесним државним органима на терену те им они ово дозвољавају у своју корист.

Како су ове појаве веома честе и управљене против државних интереса, односно интереса Шумског Фонда, — част ми је умолити Вас Господине Министре, да би сте изволели издати потребно наређење свима среским полицијским властима у земљи, које према чл. 27. зак. о шумама прибирају приходе за касу Шумског Фонда, да увек у осуству депозитара одреде лице које ће примати наведене таксе, и да ти државни органи буду у опште преду-

сретљивији наспрам сељана који по овоме послу код њих долазе, како би се у будуће избегле наведене појаве и отклонила штета која отуда произилази.“

Саопштавајући предњи акт томе начелству, препоручујем му, да изда наређење свима среским начелницима, да тачно у свему поступају по горњем захтеву г. Министра Нар. Привреде, водећи у једно старање о његовом извршењу.

П. № 5858.

7. јуна 1913. год.
у Београду.

Министар Унутрашњих Дела,
Стој. М. Протић. с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

ЗАДРУЖНО НАСЛЕДНО ПРАВО

ПО

ГРАЂАНСКОМ ЗАКОНИКУ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

(НАСТАВАК)

Горње наређење §-а 528. врло је важно с једне друге тачке гледишта. Говорећи раније о условима, потребним за постојање задруге, ми смо казали да се за задругу тражи и заједнички живот (§§. 57. и 507. Грађ. Зак.). Ако овога услова нема, онда нема ни задруге, ма да су она друга два услова, заједница у имању и сродство испуњена. У таквом случају не би се, у колико је реч о лицу које има имања у задрузи и које је са задругарима сродник, могли применити прописи о задругама, а специјално прописи о наслеђу у задругама. Ако би такво лице умрло, не би се могло рећи да је умрло задружно лице, нити би њега наследила задруга, ако у њој не би било најближих сродника умрлога, већ би га наследно овај појединац изван задруге који би му био најпречи род.

Правило: да мора бити заједничкога живота па да може бити задружнога односа у пракси није увек лако применити. Шта је то заједнички живот? Када ће овога бити, а кад не?

На питање ово §. 528. одговара нам индиректно, бар за случајеве тамо предвиђене. Дакле, има задруге и онда, ако је један задругар одвојен, зато што је заробљен, или зато што је на издржању осуде (А. Ђорђевић, *Наследно право, Гранич.* 1904. год., Април, 202.), или зато што је у „отацтавеној служби“ (н. пр. у војсци), или најзад зато што је од задруге одвојен „подобном нуждом и опасношћу“¹⁾. Али *quid* ако смо у присуству таквог лица које је изван задружне куће, ма да неподељено, а које не може, за то

своје бављење изван задруге, да наведе ни један од оних разлога које предвиђа §. 528. *in fine*? Да ли ће се, у случају смрти његове или у случају смрти кога од задругара а који живе у задружној кући, применити §. 528. Грађ. Зак., ако би било изван задруге таквих сродника који би могли наследити? Одговор на ово питање зависи од тога: да ли је то лице још у задрузи, и поред тога што се ово не налази у задружној кући? Ми смо на то питање одговорили у опште, у својој расправи: *Задружно Право по Грађанском Законику Краљевине Србије, I.*, где смо изложили услове потребне за постојање задруге. Ослањајући се на §. 511. Грађ. Зак. и на његово објашњење од 7. Фебруара 1847. год. (36. IV., стр. 5.), ми смо тамо казали да један задругар не губи ово својство, ако би, не одвојивши део који има у задружној имаовини, отишао, ма каквим то поводом и на ма које то време било, из задружне куће (стр. 115. и 119.). И када је тако, онда је оно наређење §-а 528. којим се овде занимамо било излишно. Чак оно је и погрешно, јер би се из њега могло извести, као да у другим случајевима од задруге удаљени задругар губи тај карактер, тако да би се, у случају наслеђа, применио §. 527. а не §. 528. Грађ. Зак..

Живојин М. Перић.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

О ИСТУПИМА

ОД

Д-Р ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

IV. *Истуци из § 371 к. з. — „Механије, кафеције, шивари, крчмари у и опште они, који пиће гоче, вели се у овом §, морају праве мере имати, и ове морају полицијским жигом забележене бити. Код кога се јексичне мере, као оканице, пол-оканице, сатлице, шиварске чаше и. т. д. нађу, да плати у новцу од пет до десет талира, а јексичне мере одузеће му се. За правне мере, које нису забележене, платиће дужио онолико, колико буде за ударање жига одређено“.*

1. Радња се састоји дакле:

а) У држању кривих мера од стране оних, који пиће гоче. Ако је извршилац с оваквом мером мерио, постојаће претвара.

б) Или у пропуштању, да се мере забележе полицијским жигом, од стране оних, који пиће гоче.

2. Кривац. — Виност није потребна.

3. За овај иступ има се казнити по чл. 27 Упутства о надз. над мерама од 1885. год. § 371 је према томе у ствари укинут и замењен поменути чл. 27. Према чл. 27 без значаја је, које врсте продавац држи лажне мере.

V. *Истуци из § 372 к. з. — „Новчано од пет до петнаест талира, вели се у овом §, да се казне:*

¹⁾ В. Др. Чед. Марковић, *И деца изван задруге наслеђују оца који је умро у задрузи, Архив*, 1907., 25. Априла, стр. 213..

www.ubli.me Механџије, гостионичари, који нездравом и поквареном месо кувачу или пеку.

а) Радња се састоји дакле у кувачу или печењу нездравог меса од стране механџија и гостионичара.

1° Без значаја је дакле, да ли су нездравом месо, кувано или печено, и продавали.

2° Потребно је дакле, да су месо нездравом кували или пекли, т.ј. није довољно, да се само нађе код њих нездравом месо.

3° Под „гостионичарем“ се имају разумети сви они, који кувано или печено месо продају (ресторатери, ашџије, њеваџије и т. д.).

б) *Кривац*. — Виност није потребна.

в) В. 3 в.

2. Механџије, који непечен леб продају, у ком случају морају вратити и новце за леб, који им се натраг пошље, па ма овај и начет био.

а) Радња се састоји дакле у продавању непеченог хлеба од стране механџије.

1° Необјашњиво у овој тачци нису као у претходној поред механџија поменути и гостионичари у опште и хлебари.

2° Инкриминисана је дакле само продаја непеченог хлеба, а не и недореченог меса¹⁾.

б) *Кривац*. В. — 1 б.

в) В. 3 в.

3. механџије и сви они, који пиће точе, ако нездравом и поквареном пиће продају или ово шткодљивим стварима фарбају и кваре“.

а) Радња се састоји дакле:

1° У продавању нездравог пића од стране механџија и свих оних, „који пиће точе“.

(1) Без значаја је дакле, какво је врсте пиће продавано.

(2) Под „сви они, који пиће точе“ имају се разумети како они, који пиће на мало, тако и они, који га продају ђутуре, било као трговци било из својих винограда, пошто у том погледу законодавац не чини никакву разлику²⁾

2° Или у бојењу и у опште кварењу пића шткодљивим стварима од стране оних лица,

(1) В. 1° (1), (2).

(2) Овде дакле није потребно, да је искварено пиће продавано,

б) *Кривац*. — В. 1 б.

в) *Казна*. — Поред казне прописано је:

1) „По законодавац, вели *Ценић* (885), врло је умесно учинио, што је само продају непеченог хлеба забрањено, а о непеченом месо ништа не говори, јер непечен хлеб у опште је за здравље убитачан и као такав нико га и не тражи, непечено месо напротив само је тек односно према овом и према оном неупотребително, јер један воли месо недоречено други опет печеније. С друге стране опет хлеб је преко нужан за свакога, и кад се једанпут из фуруне извади, не може се метати да се дорече. Месо напротив није тако неопходно нужно за свакога, да баш без њега бити не може; зато свакоме стоји на вољи, хоће ли непечено месо купити или не, а поред тога може онај, који непечено месо не воли, наредити, да се таково и дорече. Тако дакле полицијне власти имају гледати само на то, јели месо здраво, а не и јели добро кувано или печено“.

2) Уп. *Ценић* 886.

1° Да се шткодљиви предмети из т. 1, 2 и 3 имају одузети и одбацити (§ 372 ал. 2 к. з.).

2° И да се извршиоцу може за неко време забранити упражњавање радње (§ 372 ал. 3 к. з.).¹⁾

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Живота Петровић, општински деловођа из Борича, упутио је актом од 2. марта ове године питање овакве садржине:

Општински суд има на расправи предмет о усиновљењу детета и треба му знати: шта треба радити, кад се хоће да усвоји туђе дете, — колике таксе треба плаћати за усиновљење и за познанике, који тврде идентичност уговорача о усиновљању, ма да општински суд познаје уговораче, — и које власти су надлежне за усиновљење?

Одговор:

Туђа деца равнају се рођеној са свим или само у неколико, ако се прописним начином усвоје, а усвојити се могу на три начина. — Први начин усвојења јесте, кад човек или жена узму мушко или женско дете место сина или кћери без икаквог услова и без икаквог ограничења. Такво усвојено дете равно је рођеном детету и зове се синак или поћерка, а нови родитељи поочим и помајка. У одобрењу једног супружника пред влашћу, да други супружник може дете усинити, налази се изјашњење, да је дете усиненик њих обоје. Овако усвојено дете добија презиме својих пародитеља, ступа у њихов род, добија сва права, била она лична или уговорна или наследна, која према својим рођеним родитељима и родбини има, и која тиме не губи већ их и после задржава. Овакво дете ступа под родитељску власт својих пародитеља, и обвезано је свима оним дужностима, којима је према својим рођенима обвезано било. — Законом је постављен услов, да синак и поћерка морају бити најмање петнајест година млађи од свога поочима и помајке. О овом за-

1) У § 9 Уредбе о меанам и казанам од 31. марта 1861 прописано је, да се кривац у другом поврату има осудити и на губитак личног права меанисања, ако се тај поврат догодио у року од две године, па ма у разним местима.

конском услову мора се рачуна водити пре него што се уговор о усиновљењу потврди, јер ако би се доцније утврдило, да између поочима или помајке и између синака или поћерке није било пуних петнајест година разлике у старости, неће се моћи доцније кварити уговор о усиновљењу. — Сем тога малолетно дете противу воље својих родитеља, ако су у животу, или, ако нису у животу, противу воље татора или заступника, не може се овим начином усвојити. По члану 75. закона о старатељству поред пристанка старатеља нужно је одобрење и старатељског судије при усвојењу малолетника, а старатељски судија дужан је у том случају према члану 94. закона о старатељству да саслуша и најближе сроднике па и самога малолетника ако се не налази у иностранству и ако има пуних седамнајест година старости. И сама пунолетна лица не ослобођавају се дужности да тражи пристанак од својих родитеља при усвојењу, јер ако и таква лица не добију пристанак родитеља, неће моћи бити усвојена без судске расправе по тој ствари. — Ако се поочим или помајка у задрузи неподељени налази, морају имати пристанке од кућне задруге т. ј. старешине и осталих учасника законих у правима задруге; но ако ови на то не пристану, може се допуштење о усиновљењу тражити од суда, па ако им се ипак одрече допуштење, могу из задруге са својим делом иступити. — Други вид усвојења јесте са погодбом и на неке услове, који се могу определити или са родитељима малолетниковим или са татором и заступником и судом или са самим малолетником. И код овога усвојења важи оно што је напред изложено у колико је то потребно по природи самога правног посла и унешених услова при усвојењу. Ако се појави при оваквом усиновљењу какво спорно питање нејасног карактера, узима се да је оно тумачење тачније, које користи усвојеноме. — Најзад трећи вид усвојења јесте однос између хранитеља и храненика. Овде усвојени има само право на пристожно издржавање и васпитавање, а нема остала права, која имају усвојни на права два начина. — Што се тиче само процедуре око усвојења туђе деце, процедура зависи од

тога, да ли је први или други случај усиновљења, или је трећи вид усиновљења. За први и други случај усиновљења (право усиновљење без икаквих услова или усиновљење под одређеним условима) свагда је нужан писмени акт о усиновљењу. Тај акт претходно оверавају свештеник и општинска власт, пошто испитају и утврде, да ли је овде случај усиновљења и да ли су испуњени сви законски услови за усиновљење т. ј. да ли какве сметње не стаје на путу усиновљењу. Акт о усиновљењу, оверен од свештеника и општинске власти, заинтересована лица подnose на потврду надлежном првостепеном суду, и то управо судији за ванпарнична дела. (Где се усваја малолетни, поступиће се по закону о старатељству — чл. 75, и 94. Пунолетно пак лице мора само да се изјасни о свом усвојењу, а ако му је законити отац жив, онда је потребно и његово дозвољење). Судија за неспорна дела је дужан да испита породичне односе и године поочима или помајке, као и лица, које се усваја, јер према томе одлучује, хоће ли усвојење потврдити или не. Кад се усвојење потврди, неспорни судија акт о томе предаје, по један примерак, како поочиму или помајци, тако и посинку или његовом заступнику, задржавајући један примерак и за суд. — Трећи вид усвојења може се закључити на ма који начин, којим се изражују воље, и постојање таквог усвојења може се доказивати свима доказним средствима. — По закону о таксама (Т. бр. 151.) наплаћује се двадесет динара таксе за потврду исправе о усиновљењу код судске власти. Ову таксу наплаћује судска власт. За потврду ове исправе код надлежне општинске власти наплаћује се такса од десет динара према Т. бр. 343. закона о таксама. — Кад власт познаје уговораче, онда нису потребни никакви сведоци који би били потребни за утврђивање идентичности уговорача при усиновљењу, те не може бити ни речи о наплаћивању какве таксе због познаваоца уговорача.

* * *

Суд општине танђанске службеним актом упутио је питање овакве садржине:

Како приватна лица и власти

имају да поступају при лепљењу и поништавању таксених марака?

Одговор:

Треба сходно правилима за извршење закона о таксама поступати овако:

На свима писменима, која се упућују или предају властима, и за која се таксене марке могу употребити, као што су молбе, тужбе, прилози и т. д., као и на свима исправама које власти на захтев приватних издају на пр. допуштења, одобрења, дозволе и т. д., марке се лепе на празном простору прве стране табака при врху. Поништавање ових марака врши се зумбом унакрст а сем тога и регистарским жигом.

Ако писмено треба снабдети са више марака, онда се оне лепе усправно једна до друге на празном простору пред текстом, почев са леве стране врха табака, па редом тако да марке веће вредности буду у почетку па за тим редом марке мање вредности. Поништавање се врши као што је напред изложено,

Овако исто врши се лепљење марака и на свима исправама, које се властима подnose на потврду (облигације, уговори и др.), и то само лепљење оне таксе, која се плаћа за правни посао предвиђен исправом. И овде се поништавање врши као што је напред поменуто.

Како се пак за потврду ових исправа плаћа у исти мах посебна такса, то се ове таксене марке за потврду лепе између текста исправе и текста потврде са леве стране, а поништавање се врши на раније показани начин. У тексту потврде треба увек означити, колика је такса наплаћена за правни посао и по коме тарифном броју таксене тарифе, а и колика је такса наплаћена за потврду.

Ако се из текста ових исправа не види, да ће правни посао у исправи вредети тек кад га власт потврди, а на писмену нема прописане таксе, власт наплаћује поред редовне и таксу за правни посао.

На исправама у приватном саобраћају без посредовања власти изданим (облигације, уговори и др.) таксене марке за правни посао лепе се пре писања исправе испод натписа исправе, тако да натпис не буде исписан преко марака, већ изнад њих. Ове марке треба такође

да буде лепљене почев са леве стране и усправно и по вредности редом тако да марке веће вредности буду у почетку па затим редом марке мање вредности. Поништавање ових марака врше се тиме, што се први ред садржине исправе исписује преко прилепљених марака и то тако да почетак писања почне на чистој хартији и да се продужује преко марака.

Али у случају, да у извесним приликама није могуће извршити овакво поништавање марака на пр. кад се извесна исправа има да напише на штампаном обрасцу, или што се може бити има да залепи велика количина марака, марке се могу улепити усправно једна до друге на празном простору пред писањем (испред текста) почев са леве стране врха табака стављајући прво марке веће вредности, али се поништавање треба извршити пре попуњавања односно исписивања исправе, или најдаље за десет дана од дана потписа код пореског одељења. Поништавања марака на овим исправама врши се зумбом унакрст и округлим печатом власти, који једним делом треба да обухвати марку а другим делом чисту хартију.

Испод поништених марака по предњем ставу треба да дође потпис чиновника, који је поништавање извршио, са назнаком (словима) колика је такса наплаћена и да ли је виђена садржина исправе.

Овакво поништавање приватних исправе из прења два става може бити само на основу поднете молбе за поништај марака, која се заводи у деловодни протокол а деловодни број ставља поред потписа чиновника, који је поништавање извршио. Ове молбе не подлеже плаћању никакве таксе.

Ако се неко писмено или исправа издаје у више примерака исте садржине, од којих само први подлежи такси а остали не, па се писмено подноси власти на оверење плаћања таксе и поништавања таксе, дотични чиновник треба на осталим примерцима да означи, код кога се налази први примерак са таксом, и да стави напомену, колика је такса (словима) поништена на првом примерку и да ли је виђена садржина исправе.

Али како се за све исправе и писмена, за које је прописана употреба таксених марака, може употребити увек таксена хартија дотичне вред-

ности, то употребом таксених хартија, на које се не долепљују марке, за исправе издане у приватноме саобраћају без суделовања власти, не важи оно што је изложено у четири става која претходе овоме.

Кад се такса за државу има наплатити накнадно по пресуди, решењу, или иначе по нарочитом захтеву, а дотични се акт предаје заинтересованом, за тим кад се не врши предаја никаквог писмена, а таксу треба наплатити, и најзад кад се наплата таксе мора извршити егzekутивним путем, — лепљење марака, које се за државу накнадно наплаћују, врши се на тај начин, што се такса лепи на празноме простору прве стране табака при врху, стављајући прво марке веће вредности, а поништавање се врши на овај начин: ако наплату таксе врши сама она власт, за чије решење или акт треба таксу положити, поништавање се врши зумбом у накрет и регистарским жигом, а ако се наплата врши по захтеву друге власти онда поништавање бива зумбом у накрет и округлим печатом власти, који једним делом обухвата марку а другим чисту хартију и то онет код власти која је наплату извршила, па се потом тај реферат, решење, пресуда или др. шаље власти, која је наплату тражила и која затим удара преко марака још и регистарски жиг.

Лепљење и поништавање таксених марака за опомену и повишену таксу врши се на самој опомену, изузев случаја ако се такса за опомену егzekутивним путем наплаћује, када лепљење и поништавање треба извршити по предњем ставу. Исписивање речи „повишена такса“ преко односне количине марака врши се само онда, ако се она може одвојити од редовне таксе и таксе за опомену, које су истовремено поништене.

Такса за објаве и рекламе, које се распростиру и објављују ради личне користи или трговинског предузећа, а које се стављају на куће, зидове, прозоре, врата и т. д., лепи се на свакоме примерку пре штампања или писања, а ништи се штампањем или писањем преко марке. Но ако је објава или реклама израђена на страни или у земљи али са врло мало текста, онда се лепљење и поништавање врши само у пореским одељењима или код полици-

ских власти поводом поднете молбе за поништавање (за коју се такса не плаћа) и то тако да марке буду улепшене на празном простору у горњем делу а да преко њих буде стављен отисак зумбе унакрст и округао печат власти, који једним делом треба да обухвати марку а другим чисту хартију.

Такса за постављање самоуправних службеника, кад нема писменог уговора, лени се и ништи на самоме решењу о постављењу, а ако тога решења нема, но је одлука донета у одборској седници, такса се лепи и ништи на нарочитоме реферату зумбом унакрст и регистарским жигом.

Такса за преписивање службених акта и документа у канцеларијама без оверења треба да се лепи на молби, којом је тражен препис, и да се ништи зумбом унакрст и регистарским жигом, а ако се врши и потврда преписаних службених акта и документа онда се такса за преписивање лепи заједно са таксом за потврду на препису и ништи зумбом унакрст и регистарским жигом.

У случају кад се власти подноси на потврду препис извесне исправе или писмена, власт треба да се предходно увери, да ли је оригинална исправа или писмено снабдевано прописном таксом и је ли ова прописно прилепљена и поништена. Тек када се увери о исправности таксирања, власт треба да изврши потврду и у потврди да значи, да је оригинална исправа или писмено прописно таксирано. Ако је пак случај да на основу закона оригинал није таксиран, треба то означити у потврди као и разлог нетаксирања. Ако је пак оригинал подлежао такси, а није таксиран, ваља поступити по закону и казнити одговорног. (Извиђања врше и казне изричу све државне власти, код којих се такве исправе поднесу).

Кад се по ТБр. 43. закона о таксама потврђују више примерака, једне исправе исте садржане, те само један примерак подлежи такси, из ТБр. 43., а остали по 0.50 динара мора се на примерцима који имају таксу од 0.50 динара ставити у потврди, колика је такса наплаћена за правни посао и по коме тарифном броју таксене тарифе, колика је такса наплаћена за потврду првога примерка, код кога се тај први примерак

налази, и да је примерак на који се све ово ставља други, трећи и т. д. примерак по реду.

Све повремене таксе лепе се на дотичним одобрењима и ниште се зумбом унакрст и регистарским жигом; лепљење се врши с леве стране у врху почевши с највећим маркама.

На исправе, које власти на захтев приватних издају, а на које се могу лепити таксене марке, као: одобрења, допуштења, дозволе и т. д., одговарајућу таксу треба лепити изнад текста дотичног писмена и поништити зумбом унакрст и регистарским жигом.

Поништавање таксених хартија врши се употребом хартије, и утиснута такса на њима не ништи се нарочитим поступком. Кад оваква писмена дођу пред власт, ова преко утиснуте марке ставља само регистарски жиг.

Приватна лица не смеју на молбама, жалбама и т. д. које подносе властима, сама поништавати марке, јер ће се иначе сматрати, да таксу нису платила.

Постоји нарочити начин за лепљење и поништавање казних такса, такса за декрете, дипломе, удеоничке књижице, полисе, признанице о премијским уплатама, признанице осигураника, исправе о зајму и јемству, карте и домене...

Б.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Милано—Конгрес. — На дванајестом међународном конгресу против злоупотребе алкохола, који је одржан у Лондону 1909. године предложено је, да идући конгрес буде одржан у Милану. Већина се ипак изразила за Хаг где је се према томе и састао конгрес септембра месеца 1911. године. — У Хагу италијански делегати су поновили свој позив подкрепљен градском општинском вароши Милана, те је овога пута конгрес претежном већином одлучио, да своје седнице у јесен 1913. године одржи у Метрополи северне Италије. — И ако виноградарска земља, Италија је данас позорница важног покрета против злоупотребе алкохола, тако да у свима слојевима друштвеним данас преовлађује убеђење, да је

дошло време, да се то зло сузбија пре него ли донесе још тежих последица. — Италијански реформатори за умереност, задовољни одлуком хашког конгреса, представљени њиховом федерацијом, именовали су извршни одбор, који се побринуо за организацију конгреса. — Италијански Министар Иностранних дела драговољно се примио, да на конгрес позове кога треба, а одбор је примио много значајних поборника међу најугледнијим особама из Италије и из иностранства. — Управа италијанског Краљевског Двора предусретљиво је дозволила да се за конгрес употреби красна краљевска кућа Villa Reale у Милану, огромна палата, која дивно лежи према градским парковима; ту ће учесници конгреса наћи сваку удобност, која се само пожелети може. — Извршни одбор позвао је угледне научаре, да одрже предавања; говориће они, који су нарочито проучавали покрет против злоупотребе алкохола, те ће конгрес имати знатну научну вредност. На основу искуства у прошлости, одбор је решио, да унесе у програм само ограничен број нових и занимљивих предмета. Разноликост је ипак довољна за сваког члана конгреса, да нађе питања, која га нарочито интересују, а дискусија ће у сваком погледу бити плодна. — Независно од привlačности, коју ће програм миланског конгреса садржавати, сама чињеница: бавити се у земљи толико занимљивој својом лепотом природе, узвишеним успоменама уметности и историје, нераздвојним од Италије, у земљи чији индустријски и културни развипак последњих година заслужује пажњу и проучавање сваког изображеног човека — довешће без сумње велики број учесника на конгрес; Милано ће учеснике лепо примити. — Увећавање познавања алкохолног питања, појачавање уверена о врлини умерености, даће нових подстицаја великом делу, које се врши у свакој цивилизованој земљи против најљућег непријатеља, који угрожава човечанству.

Једна одлука о прозорима на крчмама. — Алкохолизам представља велику опасност по морал и јавну здравственост. Алколизам је извор порока, проституције, злочина, ду-

шевних болести, самоубиства и туберкулозе... Крчма, то је непријатељ. Међу тим, крчме су се на жалост намножиле. У малим местама као и у повеликим варошима, данас се крчме налазе готово на сваком кораку. У кафане, удобно намештене и раскошно осветљене, као и у мрачне јавне избе злогласних улица или крајева долазе гомилама да се напајају алкохомом, да се трују. Ова места у исто време гаје леност и неморал. Ту радник долази, да утроши своју недељну зараду, заборављајући на своју жену и децу, која плачу по лошим сиротињским становима без ватре и без хлеба. Ту радник налази коцкара и зликовца који га на зло наводе; ту срета женску, за којом се поводи и од које неморалне користи вуче као њен заштитник. Ево шта тврде не безразложно, не само друштва трезвености него и најпризнатији криминалисти: Затворите крчме па ћете испразнити затворе! Ова превентивна мера била би, може бити, целисходнија у погледу умањења броја малолетних криваца, него скорашње творевине суда за децу и стављања под надзор у слободи. — Али многи осећају тежину и питају се: како се може борити противу крчме, кад и сама власт крчме повлађује. Држава је заинтересована, да потрошња пића буде што већа, како би принос у државну касу био што знатнији. С друге стране, нико се не усуђује да дирне у крчмара. Зар он није врсни бирач и прави господар изборног успеха или неуспеха! Да би се ступило у борбу против крчмара, вели се, треба бити јунак, а јунаци су ретки. — Ипак, следујући свом убеђењу, председник омање француске општине у Фирмини, без обзира, донео је одлуку, која непријатно погађа продавце пића, а којом забрањује употребу завеса, непровидних прозора и у опште свих срестава, помоћу којих би могла да се сакрије или замрачи унутрашњост локала у којима се троши пиће. И ова мера није тако смешна. Неки мали службеник и радник неће се тако угодно осећати у локалу где га цео свет може видети при пролазу улицом; јавне женске ће се снбивати да се протурају у неком локалу сасвим отвореном; и ваздан других добрих резултата лако је замислити од овога... Не треба мислити, да је увођење

ове председникове одлуке у живот ишло са свим глатко. И саме новине, које посведневно причају о томе, да људи од утицаја треба да буду еманциповани од предрасуда и од интереса крчмарских, нису баш тако одали хвалу овоме председнику, који је подузео, да уђе у отворену борбу са сопственицима крчмама... Наводи се, да је он својом одлуком повредио личну слободу потрошача као и слободу трговине и тиме повредио осветтане принципе јавнога праве. Изложили су га и јавном подсмеху... Међу тим његова је одлука потпуно законита. Али судија за иступна дела у Фирмини није делло ово мишљење и нишито је радију власти, која се заснивала на помунутој одлуци председниковој. Разлози, које је судија употребио, слаби су. Судија сматра, да председник ако има права да забрани употребу завеса и непрозрачних прозора, има и права да нареди: да се осветли унутрашњост локала вештачком светлошћу кад је време мутно, да се брише магла и иње са прозора, и да локали за потрошњу пића не буду на спратовима... Али оваква посматрања нису тачна, и по оваквој логици могло би се доћи и до оваквих закључака: ако председник нема права да забрани употребу завеса, он онда не може имати ни права да забрањује крчмарима употребу женских за послугу, или да им одређује време, до кога могу држати отворене своје радње. Одлучити, да председник не би могао урадити то и то, очигледно не показује, да се он огрешио о закон кад је урадио са свим другу ствар... Даље судија сматра, да председник не може по закону бити никакав цензор за индивидуалну моралност појединих грађана, јер би такве функције његове водиле злоупотребама. И овај разлог није тачан: председник, по правима, која му припадају као вршиоцу дужности полиције, може предузимати мере за одржање реда и пристојности и вршити потребан надзор, а тиме он не постаје тутор за индивидуалну моралност појединаца нити крњи чије право вршећи какву злоупотребу закона и свога положаја. И онда када прозори на крчмама у Фирмини буду провидни, нико неће бранити онима, који су унутра да пију до миле воље и да сатиру здравље. Морална страна потрошача

пића, као део личне слободе, неће бити ни у колико повређена одлуком председника општине у Фирмини. Главна ствар за оцену уместности ове председникове одлуке јесте ова: да ли та одлука доприноси осигурању реда на местима, која су отворена публици, и да ли та одлука омогућава вршење потребног надзора. Свакојако, та је одлука уместна.

(R. P.)

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

УБИЈЕН

Јован П. Ј. Урсу из Савинца, среза бољевачког округа тимочког, који је решењем начелства окууга тимочког № 4882. од 25. јула ове године оглашен за хајдука, о чему је објава изашла у 28. броју „Полициског Гласника“ од 4. августа ове године, убијен је.

ТРАЖЕ СЕ

Камен син Петра Петровића и **Војислав син Милосава М. Манојловића**, из Тропоња, отумарали су од своје куће незнано где. Камен је стар 11 година, у лицу црномањаст. Војислав је стар 12 година, развијен, у лицу црномањаст.

Депеша начелника среза ресавског Бр. 8984.

КРАЂА СТОКЕ

Ноћу између 29. и 30. јула т. г. украдена је једна **кобила** Стани ж. Станка Станковића, из Градишта. Кобила је длаке алатасте, стара 4 године, без особених знакова и жига.

Депеша начелника среза поцерског Бр. 8108. од 10. августа ове године.

ПОНОВНЕ ПОТЕРЕ

Милан Станојевић, осуђеник нишког казненог завода, чију слику износимо, побегао је из казненог завода 5. јуна 1912. године, па до данас није ухваћен.

Родом је из Брусника, среза и округа крајинског, стар 28 година, средњег стаса, очију плавих, косе и бркова смеђих; од особених знакова има: младеж величине пшеничног зрна за 2 сантиметра изнад и десно од десног угла уста; младеж величине просног зрна за 0.7 сантиметра испод левог угла уста; белегу од ране величине 3.7 за 7.5 сантиметра испод десне сисе; младеж величине кукурузног зрна за

година, средњег стаса, црне косе, плавих бркова, очију жућкасто-плавих; од особених знакова има: белегу од посекогине, рачвастог облика величине 3/1.5 сантиметра на корену палца на страни спољашњој, белегу од посекогине испупченог облика величине 1.5 сантиметра на првој фаланзи левог палца и белегу од посекогине неправилног облика величине 3/1.5 сантиметра за 1.5 сантиметар иза левог зглоба.

14 сантиметра испод леве сисе и за 14 сантиметра у лево од медијане белегу од ране величине 3 1/2, за 11 сантиметра изнад паса и за 9 сантиметра удесно од кичме.

Депеша нишког казненог завода № 2040.

Марко Савић, осуђеник пожаревачког казненог завода, чију слику

Акт Управе пожаревачког казненог завода № 1823.

Маринко Драгутиновић, скитач, циганин, осуђеник нишког казненог завода, чију слику износимо, побегао је 17. августа 1912. године, па до данас није ухваћен.

Родом је из Бучумета, среза јабланичког округа врањског, стар

износимо, побегао је 4. јула 1907. године, па до данас није ухваћен.

Родом је из Орашца среза поцерског округа подринског, стар 38

35 година, стаса средњег, очију угаситих, косе и бркова црних; од особених знакова има: на десној руци на трећем зглобу кажипр-

ста брадавицу величине кукурузног зрна.

Акт Управе нишког казног завода № 2781.

Она је висока, у лицу црномањаста, струка танког, у сељачком оделу, са цокулама на ногама.

На случај проналаска известити

грао, на глави штофани бели шешир и на ногама ципеле.

Ако би ко имао какве податке да да о овоме лицу, или да га за што год тужи, треба да се обрати начелнику среза посавског округа ваљевског с позивом на његов број 6392. од 10. августа ове године.

Непознати допови украли су из дућана Моше Леви, трговца из Пирота, једну малу касу гвоздену у величини и ширини 60 до 70 см. и у тежини до 120 кгр. а у којој је било у готовом норцу 12 до 13.000 динара, у српским и бугарским новчаницама, и разног накита у вредности до 3000 динара, акција од завода, признаница разних лица, лозова к. лутрије, црвеног крста, дуванских и државних и других хартија од вредности.

Депеша начелства округа пиротског Бр. 4774.

Милисав-Сава Ј. Ђорђевић, тежак из Бобове, одговара за крађу, али се налази у бегству.

Милисав је стар 35 година, раста средњег, слабуњав, косе смеђе, бркова плавих, од одела на себи има чакшире и гуњ, на глави шубару.

Депеша начелника среза ресавског Бр. 8868.

Војин Лукић-Миљанић из Бошњаковића, који одговара за крађу кошница, побегао је из среског притвора и до данас није ухваћен. Стар је 17 год., висок, смеђ.

На случај проналаска известити начелника среза колубарског округа ваљевског с позивом на депешу Бр. 6171. од 8. августа ове године.

Ноћу изеђу 30 и 31 пр. м-ца **непознати крадљивац** нашао је кључ од куће Стојане жене Животе Николића из Роанде, па са истим отворио кућу, пошто Стојана исте ноћи није била код куће, и покрао један коњски ам с оглавом, једне нове сукнене чакшире, један револвер, и 27 мет. седа неуваљана сукна. Кључ од куће бацно је на земљу пред кућом а кључ од сандука и кључ од собе подрумске однео.

На случај проналаска кривца и покрађе известити начелника среза ресавског с позивом на његову депешу Бр. 8973. од 7. августа ове године.

Стојан Стаменковић, осуђеник пожаревачког казног завода, чију слику износимо, побегао је 30. августа 1908. године, па до данас није ухваћен.

начелника среза белничког с позивом на његов акт № 11848. од 9. августа ове године.

Јован-Јанос Ђовачевић, послатичарски раденик из Панчева, који

Родом је из села Копривнице, среза нишког, стар 27 годинр, средњег раста, очију жуто-зелених, косе црне, малих бркова, брија се.

Акт Управе пожаревачког казног завода № 210.

је решењем начелника среза посавског округа ваљевског од 23. јула бр. 6150. стављен под кривичну истрагу и у притвор за дело из § 222. тач 11. кривичног закона, налази се у Обреновцу у притвору.

Јован је стар 18 год., по народности Хрват, вере католичке, средње величине, косе и очију смеђих, дугих образа, ушију великих, носа и уста обичних. Поданик Аустро-Угарски. Од одела има на себи: капут сако, панталоне и прелук

ПОТЕРЕ

Вуџана Н., која вели да је из Шанца, ср. расинског, побегла је незнано где, пошто је извршила крађу разних ствари у Јагодини.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS